

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserti: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserti petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, predklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popusti le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, 1. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadoščno frankovane.
Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1.25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Jugoslaviji		V inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 144—	Din 144—	Din 264—
6	72—	72—	132—
3	36—	36—	66—
1	12—	12—	22—

Pri morebitnem povišanju se izna daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Nova mirovna pogodba.

Med kemalistično Turčijo z ene strani in Grško ter zavezničnimi državami z druge je bil v tork definitivno podpisan mir. Dolga in trnjeva je bila pot od katastrofe grške armade v Anatoliji do švicarskega mesta, kjer se je evropska diplomacija z malimi presledki osem mesecev kosala s turško, da bi preprečila izbruh nove svetovne vojne. Mnogo je bilo v tem času upravičene jeze na turško restavracijo v Evropi, mnogo diplomatskih trikov in grozljivih not je krožilo od novembra lanskega leta do danes po mednarodnem telesu, mnogo je bilo svarišnih besed in treznih opominov, naj velesile vendar že enkrat končno veljavno uredijo komplicirano vprašanje bližnjega vzhoda, toda vse to je ostalo brez stvarnih posledic in deloma pod pritiskom političnih dogodkov na zapadu kakor tudi neurejenih domačih razmer, deloma pa menda iz dolgega časa in utrujenosti se je antanta odločila, da sklene s Turčijo mir, pa naj bo že kakršenkoli. Glavno je, da mednarodni arhiv obogati za eno mirovno pogodbo, da se vsaj začasno pomiri razburjeno javnost in da bo v medsebojnih odnosih vsaj eno nerešeno vprašanje manj. Formalni pti grško - turškega ali orijentalno-evropskega konflikta in površni sodbi javnosti je zadoščeno in v trenutku, ko se zastopniki posameznih držav vračajo iz Lausanne, bo marsikomu, ki je lansko leto še čutil v ozračju vonj novega krvavega plesa, odleglo od srca, ker je prepričan, da je vsaka nevarnost sedaj odstranjena. V resnici pa stvar ni tako preprosta in diplomatski akt s podpismi državnih zastopnikov še ne pomeni, da je na usahlem drevesu miru pognala nova zelena vejica. Na papirju je mir sicer sklenjen, kakor je bil sklenjen že nešteto krat, toda drugo vprašanje je, da-li je sklenjen tudi v glavi in srcu posameznih narodov, zlasti pa onih, ki so na orijentalnem problemu neposredno zainteresirani.

Že površen pogled na zemljevid balkanskega polotoka zadostuje, da se lahko prepričamo, da je bila antanta pri pogajanjih s Turčijo prisiljena ugrizniti v kislj jabolko in da so morale balkanske države, v prvi vrsti pa Grška, Bolgarija in Jugoslavija žrtvovati velik del svojih interesov. Kakor je bilo iz mnogih ozirov pričakovati, tako se je tudi zgodilo. Nacionalni pokret, zavest, da je moč naroda v njegovi zavesti in slogi, izredno hitro okrevanje od povojne psihoze in popolno zupanje v samopomoč, vse to je pod spretnim vodstvom iskrenih patriotov in konstruktivnih narodnih delavcev pripomoglo Turčiji, da se je prelevila iz

nekdanjega umirajočega evropskega bolnika v močno, konsolidirano, enotno nacionalno državo, ki je v polni meri dosegla to, kar je hotela. Starodavna prestolnica mohamedanskega sveta Carigrad je njena last, zavezniška posadka in vojno brodoge se mora ne glede na ogromne stroške, ki jih je zahtevala zasedba in na moralne posledice umakniti. Turčiji pripada precejšen in najvažnejši kos balkanskega polotoka in s tem je njena premoč v orijentu zagotovljena. Kako previdno in plodonosno je delovala turška diplomacija, dokazuje tudi to, da si je pri sklepu mirovne pogodbe zadržala poleg zanesljivega ozadja od ustja reke Resvaje do izliva Marice v Egejsko morje, ki omogoča Carigradu dominirajočo položaj v Dardanelah, tudi dva najbolj eksponirana otoka — Imbros in Tenedos, ki bosta v slučaju potrebe z lahko zaprla dostop v morso ožino. Razorožitev teh otokov, ki je pa mirovna pogodba izrečno niti ne zahteva, je sicer lepa želja, kakor so lepe vse besede o razorožitvi sploh, toda iz prakse je znano, da se vsaka država razorožuje samo tedaj in v toliko, v kolikor jo druge direktno prisilijo ali pa je to v skladu z njenimi interesi. Sicer pa ni treba bogve koliko časa in truda, da se dva otoka izpremenita v dve nedostopni utrdbi. Z malimi izjemami glede zaplenjenega imetja je Turčija lahko popolnoma zadovoljna s svojim uspehom. Njen glavni cilj je bil izvojevati polumesecu povratek v Evropo, odrezati balkanske države od bližnjega vzhoda in zavzeti trdno stališče v Egejskem in Črnem morju. Ta cilj je dosegla in sedaj ji preostaja samo še ukrepati in razširiti započeto akcijo. Da njeni nameni in bodoče kombinacije niso povsem miroljubne, dokazuje tudi dejstvo, da je sovjetska Rusija brez ugovora podpisala konvencijo o svobodnem prometu skozi Dardanele, dasi je prvotno odločno zahtevala, da se isti omeji samo na trgovske ladje. Brez dvoma se je v tem času naziranje moskovskih in angorskih politikov izpremenilo v toliko, da je boljše formalno pristati na zavezniške zahteve in zasedi Dardanele pod pogojem, da bo imelo dostop do njih tudi zavezniško vojno brodoge, kakor pa začeti vojno, čije izid bi bil v sedanjih razmerah zelo problematičen.

Dočim je sklenjena pogodba zadovoljila Turčijo in njene konspirativne zaveznike in je antanta dosegla svoj glavni namen — svobodno vožnjo za vse ladje v vojnem in mirnem času, kar pomeni konec nevarnosti za njeno kolonialno politiko, ki se pa lahko pozneje znova pojavi, sta Grška in Bolga-

rija teritorialno prikrajšani in je vitalno vprašanje slednje — izhod na Egejsko morje — zopet položeno ad calendas graecas. Tudi naša država z izidom konference ni zadovoljna, ker se ne more strinjati s nekaterimi gospodarsko-financijskimi določbami in zato pogodbe ni podpisala. Žalibog je antanta tudi v tem slučaju ostala dosledna svoji dosedanjii politiki, ki preveč teži za lastnimi interesi in se premalo ozira na lokalne razmere in potrebe posameznih malih narodov. Za svetovni mir je ta pogodba dosegla edini pozitivni uspeh s klavzulo, da bo Turčija prosila za sprejem v Društvo narodov. V kolikor bo v bodoče ta vrhovni mednarodni organ odgovarjal svojemu namenu

— kar se do sedaj ni vršilo — bodo seveda Turčiji vezane roke, toda nam se zdi umestno stališče skeptične javnosti, ki je sprejela mirovno pogodbo rezervirano in s pripombo, da pomeni delno kapitulacijo antante in nov prispevek k zapletenemu položaju na Balkanu. Dvomimo, da bi bilo sedanje stanje v interesu samih velesil, še manj pa onih držav, ki jih je svetovna vojna osvobodila od turškega nasilja, pa jim je Lausanna zopet naprtila to breme. Toda vsi pomisleki in ugovori so zaman in preostaja samo želja, da bi vsaj Društvo narodov po sprejemu Turčije postavilo kemalističnim skominam na Balkan jez. Ako se to ne zgodi, bo mir v Orijentu še vedno problematičen.

V stopnjah pokojne Avstrije.

V reviji „Ecchi e Commenti“ v rubriki »L' Italia nella stampa estera« polemizuje znani italijanski senator Benedetto Cirmeni z našim listom.

Cirmeni piše:

»Slovenski Narod« v Ljubljani je priobčil članek »O italijansko-francoskih odnosih«, v katerem pravi z ozirom na moja izvajanja v tej reviji: »Italijani ne morejo prenesti odločilne sode maršala Focha. Namišljena slava triumfa pri Vit. Venetu se je razkadila in nikdo ne veruje več vanjo. Vsa Evropa je francoskega naziranja. Italijani naj ne verujejo, da misli morda Angleška drugače, če tudi jim od časa do časa napravi kak poklon. Ako skričijo Italijani do resničnih proporcij svoje zahteve za zmago, jim nihče ne bo zanihal zaslug, ki so jih v resnici pridobili. Italija bi rada dobila na svojo stran Francijo in Angleško proti srednji Evropi; tem velesilam bi se morala Jugoslavija klanjati. Francija se polagoma približuje srednji Evropi, Italija pa si jo s svojo ošabnostjo odtuja. Italija mora svojo mentaliteto spremeniti, ako hoče doseči v svetu gotov vpliv.«

Nato odgovarja Cirmeni: »Slovenski Narod« očitno zamenjava Italijo z Jugoslavijo, ako trdi, da Italijani ne morejo prenesti odločilne sode maršala Focha. Italija ni kakor Jugoslavija država, ki se poraja pod posebno francosko zaščito; bila je že silno mogoča država, država z veliko civilizacijo (stato civilissimo) in svetovna že takrat, ko vse druge države, ne izvenzmi francoske, še niso bile rojene. To na splošno. Kar pa se tiče Italije posebej, ona ni bila kaka mala bojujoča se država, ki je bila drugim privesek, kakor je bila to Srbija. Dokončala je samostojno boj proti avstro-ogrski monarhiji, ki je bila ena najmočnejših svetovnih vojaških držav. Tudi Slovencem in Hrvatim je znano, da je vstopila v voj-

no v času, ko položaj na bojišču za antanto ni bil ugoden, ko so se ruske armade jadno umikale, zasledovane po zmagovitih nemških četah. In kake zmage so to bile? Še več: Italija, ki je bila rešila 1. 1914 Francijo z izjavo svoje nevtralnosti in ki je izboljšala antantno usodo s svojim vstopom v vojno meseca maja 1915, je pobila na tla avstro-ogrskega kolosa s svojo lastno močjo in tako omogočila splošno zmago antante. Italija nima zato potrebe, predlagati svoje zmage v odobrenje tujim generalom.

Sicer pa bi morali vedeti tudi uredniki »Slovenskega Naroda«, da sodba generala Focha ni našla odobravanja v sodbah drugih nefrancoskih generalov, ki so se udeležili svetovne vojne. Toda ne samo generali - zmagovalci, marveč tudi premagani generali so popolnoma priznali: veliko vrednost italijanske vojske in odločilen delež, ki ga je imela Italija pri antantini zmagi, odločilen v smislu, da je odločilna zmaga Italije nad Avstro-ogrsko imela za neobhodno posledico predajo Nemčije.

»Slovenski Narod«, ki bi se moral spominjati velike pomoči, ki jo je nudila Italija Srbiji pred in med vojno, ali ki bi vsaj ne smel pozabiti rešenja premagane srbske vojske v Draču, kupiči v svoji italofobiji neprevdarnost na neprevdarnost, ki je ni vredno zavržati.

Toda transeat glede neprevdarnosti! Njegovi opomini pa, izrečeni z obzrom velike zavesti jugoslovenske moči, nam vzbujajo samo posmeh. Nastop jugoslovenskega glasila, ki opominja Italijo, naj spremeni duševnost, je višek brezstidnosti.

Niti nagrada z gotovim svetovnim vplivom nas ne more pripraviti do tega, da bi spremenili svojo duševnost, ker bi bila ta nagrada nedosegljiva; zakaj v svetu, nasičenem s srbo-hrvatsko-

slovenskim vplivom za nas ni več prostora.

Aroganca italijanskega senatorja nam prav nič ne imponira. Kar je rekel Foch, to odtehta vse druge sode o udeležbi Italije pri vojni in pri zmagi. Mi ne odrekamo Italiji njenega zasluženega deleža, toda sama Italija bi ne bila nikdar zmagała Avstro-Ogrske. Na Pavi je imela Italija veliko pomoč v vodstvu in armadi s strani zaveznikov. Takrat je bil tudi že dorastel upor Čehov in Jugoslovenov, da se je razkrojala avstro-ogrska bojna sila in kaj je bilo na solunski fronti, tudi menda ve Cirmeni. Ni res, da je vstopila Italija v vojno, ko so se ruske armade že jadno umikale. To je bilo pozneje. Cirmeni gleda seveda na Jugoslovane z vrha dol in jih zaničuje čisto po avstro-ogrsko. Njihove zasluge za zlom Avstro-Ogrske pa s tem ne zmanjša in ne poviša italijanskega deleža. Bahavost z Vittorio Veneto bo pa vedno smešnejša. Cirmeni se ni nič naučil po vojni. Na sovraštvo do Slovencev je Avstro-Ogrska poginila. Tudi Italiji sovraštvo in zaničevanje Slovanov ne prinese življenja.

Politična situacija.

— Beograd, 27. julija. (Izv.) Parlamentarno in politično življenje v narodni skupščini je popolnoma zamrlo. V narodni skupščini je bil včeraj v demokratskem klubu sestanek nekaterih demokratskih poslancev. Demokratski klub je sklenil pričeti veliko ofenzivno agitacijo proti radikalom. V glavnem je naročeno poslanecem, da pojasnjujejo svojim volilcem stališče demokratske stranke v parlamentu in da izrabijo parlamentarni položaj v agitacijske svrhe. Administrativni odbor narodne skupščine je imel včeraj kratko sejo, na kateri je razpravljal tekoče administrativne zadeve, ki se tičejo narodne skupščine same.

Bolj živahno je bilo v predsedništvu vlade. V znanjem ministrstvu so z veliko naglico in intenzivnostjo pripravljali za odhod zunanjega ministra dr. Ninčiča v Sinajo. Važne konference pa so bile tekom včerajšnjega dneva v vojnem ministrstvu in pri predsedništvu vlade.

Včeraj od 10. do 12. je bila v predsedstvu vlade konferenca, katere so se udeležili poleg vojnega ministra poveljniki armijskih oblasti in sicer generali: Milosavljevič iz Novega Sada, Smiljanič iz Sarajeva, Terzić iz Skoplja in Tucaković iz Zagreba. Armijski komandanti so poročali g. Pašiću o stanju vojske v njihovih področjih in so izrekli tudi svoje mnenje o novem zakonu glede ustrojstva

Dnevnik francoskega župnika.

Zgodovinsko-psihološka miniatūra.

Po ruskem viru priredil L.-ov.

(Dalje.)

— Hej, ti, številka petnajst! je zadonel surov, odločen glas pred vrati. — Če ne umolkneš ta trenutek, ti nadanem železne spone.

Nehal sem peti, ker je moje navdušenje naenkrat izginilo. O sponah pa nisem premišljeval. Kaj je bilo še nadalje ta strašni dan in v sledeči strašni noči — nočem opisovati... Kar je sledilo, je bilo le nem, mračen obup. Proti jutru sem trdno zaspal.

12. novembra. Prebudil sem se v neprimerno boljšem duševnem razpoloženju. Očitno včerajšnji psalmi in molitve niso ostali brezuspešni. Obup, ki sem se mu prepustil še pred kratkim, se mi je jel zdeti smešen.

Kako nes pametno! sem si mislil, — prei ali slej me zaslišijo, potem se že izkaže nesporazumljenje in me izpuste. Zunaj je bilo te dni vedno mračno, šele danes je prodrlo zlato solnce. V moji celici je veliko svetlejše, kot je

bilo prejšnje dni. Sedaj vidim, da stene niso popolnoma pokrite z nesnago, kakor se mi je doslej zdelo. Mogoče je razložiti na njih zabrisane ali na pol zabrisane napise. Nudil se mi je posel, ki sem se ga z verno poprijel. Redkokrat je bilo mogoče prečitati kak napis do konca. V večini slučajev sem se moral omejiti na dve ali tri besede, ki so bile še čitne. Pisave so bile jako različne. Nekatere besede, ki sem jih zamogel razbrati, so kakor je bilo vidno, nekaj tvorile del molitve; druge so izražale roganje ali bogokletstva. Tu in tam je bilo videti imena povsem neznanih mi oseb. Na steni nasproti oknu se mi je posrečilo čitati globoko v omet vdolben napis, ki je napravil name pretresljiv vtis. Navajam ga od besede do besede:

»Kdorkoli si, — glasil se je napis, — prišel bodeš semkaj šele takrat, ko mene ne bo več med živimi. Obsojen sem na smrt in jutri se kazen na meni izvrši. Če ti od tu živ ubežiš, za kar bom v nebesih iskreno molil, te prosim v ime našega križanega Krista, da poiščeš mojo mater in ji prišeješ v mojem imenu, da umriem nedolžen in tui gnusnemu prestopku, kojega so me obdolžili.«

Jean Rotrou 1596. leta.

Dalje je bilo izklesano ime vasi in okraja. To napišem pozneje na poseben listek.

— Dve leti sta že pretekli od tega, kar je ta revež umrl, sem si mislil. — Ali je že kdo izpolnil njegovo željo in potolažil ubogo mater s poslednjim sporočilom njenega sina?

Komaj mi je misel šinila v glavo, ko sem zagledal malo nižje drug napis z bolj drobno pisavo:

»Skoro dve leti sem gojil misel, da bodem izpolnil željo tega nesrečnika. Izročam izpolnitev svojem nasledniku ako bo on bolj srečen. Mene jutri usmrtilo. — Charles Caboche.«

Citanje teh napisov je vzbudilo v meni žalostne čute.

»No mene ne bodo usmrtili.« sem si mislil. — »Proti meni niti kakage suma ne morejo imeti in nemogoče je, da bi naperili proti meni obtožbo. Nesporazumjenja pa, radi katerih tu sedim, se razjasnijo sama po sebi.«

In ponosna misel se je porodila v moji glavi:

»Morebiti sem si mislil, — sem je božja previdnost vrzla v to temnico, da

izpolnim poslednjo voljo nedolžnega nesrečnika.«

A glej, če ni utekel iz te temnice nedolžni Rotrou in ako tega tudi ne pove izrečno, — očitno istotako nedolžni Caboche, zakaj sem potem jaz uverjen o svoji rešitvi?

Pri tej misli mi je zdrknilo pero iz roke.

13. novembra. Danes opoldne so me končno pripeljali k sodišču. Zagledal sem sodnike, sedeče za črno pokrito mizo. Za drugo mizo je listalo nekaj zapisnikov debelo popisane zvezke. Pred sednik in njegovi prisodniki so me merili s čemernimi, nič dobrega obetajočimi pogledi.

— Vi ste paski župnik Aupeit? me je vprašal starejši sodnik zroč v neko listino.

— Da, jaz sem paski župnik Aupeit, sem odgovoril s kolikor mogoče trdim glasom. — Kaj zahteva vaše sodišče od mene?

— Vi ste obdolženi čarovništva in zvez z vragom, je sodnik nadaljeval. — Ali zamorete kaj navedi v svoje upravičenje?

Strasel sem se od osuplosti in gne-

va, ko sem slisal te besede in komaj sem se mogel oddržati na nogah.

Sodniki so me pazno pogledali. — Začetek je dober, je rekel eden izmed prisodnikov. — Zabeležite zapisnikar, da se je obdolženec stresel po vsem telesu, ko je zaslišal predmet obdolžitve. To služi kot prvi sumljaj proti njemu. Trepet telesa se pojavi vselej kot posledica pretresa pokenjščka, ki sedi v njem. Sedaj bodemo kmalu na jasnem.

Pri teh besedah nisem mogel več zadrževati izbruha svoje ogorčenosti.

— Jaz sem duhovnik, sem vzkliznil, — in če bi se me moglo obdolžiti tako strašnih prestopkov, bi se me moglo izvršiti le pred duhovnim sodiščem, ali v prisotnosti mojega škofa.

Sodniki so začeli med seboj šepetati. Moje besede so očitno učinkovale.

— Vi zavlačujete preiskavo zamrl, je strogo rekel predsednik. — Sodišče vam ne more odreči vašega zakonitega zahtevka. Obrnili se bomo do vašega predstojništva in mu dopisali dast vam to ne bo pomagalo utajiti resnico. Stranik, odvedite obdolženca.

Opotekaje sem zapustil sodno dvo-

(Dalje poib.)

vojske in mornarice. V glavnem gre za prve praktične naredbe glede reorganizacije vojske. Konferenca se je udeležil tudi zunanji minister dr. Ninčič. Armistični poveljniki so imeli tudi daljše konference z ministrom zaobrazja.

VPRAŠANJE PLAC DRŽAVNIH ZELEZNICARJEV.

— Beograd, 27. julija. (Izv.) Z ozirom na razne vesti, da uradniki in uslu-

žbenci državnih železnic ne bodo deležni izboljšanja gnotnega položaja na podlagi dne 1. oktobra v veljavno stopajočega uradniškega zakona, ker ni narodna skupščina še sprejela železničarske službene pragmatike, objavlja ministrstvo zaobrazja kratak komunik, v katerem trdi, da bo tudi osobe drž. železnice deležne vseh prejemkov, izvirajočih iz novega uradniškega zakona.

Telefonska in brzojavna poročila

Pred pričetkom konference v Sinaju.

Glavni problemi. — Zveza balkanskih držav. — Vojno brodovje Male antante na Donavi.

— Praga, 27. julija. (Izv.) Na sinajski konferenci bo Mala antanta razpravljala tudi o vprašanju organizacije vojnih sil na Dunavu. Mednarodna dunavska konferenca ni glede tega vprašanja napravila nikakega definitivnega sklepa, čeprav sta ji bila predložena dva predloga: 1.) angleško-francoski in 2.) češkoslovaški. V vodilnih krogih sedaj izjavljajo, da je angleško-francoski predlog najugodnejši za malo antanto, ker dopušča po Dunavu svobodno gibanje vsem vojnim silam vseh narodov, po tem torej tudi svobodno pot v Črno morje češkoslovaškim vojnim silam.

— Praga, 27. julija. (Izv.) »Narodni Listi« javi, da tvori eno najvažnejših vprašanj sinajske konference vprašanje madžarskih reparacij in pa vprašanje odobrenja lausannskih mirovne pogodbe.

Vsled povratka Turčije v Evropo je postal na Balkanu položaj resen ter so Rumunija in Jugoslavija zelo zainteresirani manj tudi Grška, katere pristop v Malo antanto postaja čim verjetnejši.

Po sklenjenju lausannskih mirovne pogodbi je čim bolj potrebna tesna zveza balkanskih držav.

Italijanske priprave za priključitev Reke Italiji.

Velike manifestacije italijanskemu prestolonasledniku. — Svečanosti v Opatiji.

— Sušak, 27. julija. (Izv.) Včeraj zjutraj je bila Reka povsod okrašena z italijanskimi zastavami. Italijanski prestolonaslednik Umberto se je vozil na svoji jahti »Jela« mimo Reke po Kvarnerskem morju v Opatijo, kjer so mu bile prirejene velike pompozne svečanosti. Reška »Vedetta d'Italia« posveča prestolonasledniku poseben uvodnik, v katerem pravi: »Reka pozdravlja svojega prestolonaslednika. Ob tej priliki manifestira Reka ponovno, da je isto Reka, za katero je vedno in ob vsaki priliki manifestirala, za idejo ujedinitve z domovino Italijo.« Zvečer ob 20. se je z Adamičevega pomola odprla velika množica Rečanov v Opatijo. Vozili so trije veliki parniki reške parobrodne družbe.

MARKOV PROTOKOL IN RADIKALNA STRANKA.

— Beograd, 27. julija. (Izv.) Današnja »Samouprava« priobčuje na uvodnem mestu izjavo Marka Gjuričiča, predsednika radikalnega parlamentarnega kluba, ki je obenem fungiral kot poslanec radikalne stranke pri pogajanjih z Radičem v Zagrebu in pri podpisu protokola. G. Gjuričič podaja v svoji izjavi zanimiva in značilna pojasnila o protokolu. Med drugim naglašja, da je absolutno neresnično to, kar se tiče sprejema pogojev, ki naj bi bili obvezni za radikalno stranko. »V tem pogledu nismo imeli nobenega mandata«, pravi Gjuričič. Da je z dr. Jančičem podpisal protokol poleg ostalih, je glavni vzrok v tem, ker so to hoteli imeti oni, ki so izrazili svoje želje. V nadaljnji izjavi konstatira Gjuričič, da protokol ne vsebuje nikakih predlogov Radiča, kako misli on glede ureditve Hrvatske, v protokolu so izražene samo nekatere želje. Dalje izjavlja G. Gjuričič, da je bil prihod radikalnih poslancev v Zagrebu samo odgovor na željo odposlancev Radičeve stranke, ki so bili v Beogradu.

POLOŽAJ JUGOSLOVENOV NA MADŽARSKEM.

POSEBNA JUGOSLOVENSKA KOMISIJA JE PREISKALA MADŽARSKA TABORIŠKA INTERNIRANCEV.

— Beograd, 27. julija. (Izv.) Po poročilu iz Budimpešte je dokončala posebna komisija, ki je bila ustanovljena od poslaništva kraljevine SHS po nalogu beograjske vlade, svojo preiskavo v taboriških internirancev v Salaegezszeu. Komisija je vodil naš budimpeštanski konzul Preradović. V taboriških je že več let interniranih večje število jugoslovenskih državljanov. Preiskava se je vodila zelo točno in so se sestavili posebni zapisniki z vsakim srbskim, hrvaškim in slovenskim internirancem. Ta zapisnik se ima v kratkem izročiti madžarski vladi, da čimprej ukrene vse potrebno, da se internirane osebe povrnejo v svojo domovino.

ČEŠKOSLOVAŠKI BUDGET.

— Praga, 26. julija. (Izv.) Finančno ministrstvo je dovršilo vse predpriprave za proračun 1924 leta. V novem proračunu bodo vsa država izdatke do miliona v doseči ravnotežje v državnih izdatkih. Izdatki v proračunu so prvotno

Pismo Kemal paše madžarskemu parlamentu je lahko smatrati kot razlog za to.

Z druge strani pa je treba tudi storiti enkrat konec habzburški propagandi na Madžarskem, ki vedno ogrožava sosedne države.

ODHOD MINISTROV V SINAJO.

— Beograd, 27. julija. (Izv.) Minister zunanjih zadev dr. Ninčič je včeraj ob 16. odpotoval v spremstvu kabinetnega šefa Petroviča in ostalega pomožnega osebja na konferenco v Sinajo.

— Bukarešta, 26. julija. (RBU) Zunanji minister Duca odputuje jutri v Sinajo, kjer ostane do konca konference. Prva seja konference se bo vršila v soboto popoldne pod predsedstvom načelnika romunske delegacije Duca. Za tajnika je bil delegiran vladni svetnik Jurascu. Zunanjemu ministru dr. Benešu bo dodeljen v času bivanja v Rumuniji legacijski tajnik Arion, jugoslovenskemu zunanjemu ministru dr. Ninčiču pa generalni konzul Truta.

— Praga, 26. julija. (ČTU) Zunanji minister dr. Beneš je danes odpotoval na konferenco držav Male antante v Sinajo.

— Sušak, 27. julija. (Izv.) Jugoslovenski delegaciji v paritetni komisiji dodeljeni strokovnjaki v reškem vprašanju dr. Figatner se je včeraj vrnil v Rim. Tekom večdnevnega bivanja na Sušaku ni podal nikake važne izjave o sedanjem stadiju pogajanj z Italijo glede Reke. Bil je zelo rezerviran.

— Sušak, 27. julija. (Izv.) Iz Reke prihajajo poročila o živahnem gibanju reških fašistov. V tajnih skladiščih so reški fašisti pred odhodom D'Annunzia skrili velike množice municije in orožja, ki ga sedaj zopet spravljajo na dan. Na meji, posebno v okolici Preluke je postrežena obsejna straža na kontrolo. Italijarska posadka v Matuljih je znatno ojačena.

rično znižati za 7 milijard Kč. Vlada namerava zadržati tudi nekatere davke, zlasti davke na premož. Tudi plače vseh državnih uslužbencev bodo ponovno znižane. Novi proračun hoče češkoslovaška prilagoditi vrednosti krome.

Resen položaj na Nemškem.

— Berlin, 26. julija. (Izv.) Položaj Nemčije kljub oficijelnim optimističnim poročilom postaja zelo resen. Povsod vlada velika napetost in nervoznost. Vse pričakule usodnega izbruha, ki naj bi potem očistil položaj. Berlinski občinski svet ima trajna posvetovanja in prosi vlado za nujno pomoč. V Berlinu raste draginja. Zelo se občuti pomanjkanje živil. Prodajalne so že popolnoma prazne. Povsod v vodilnih krogih pa prevladuje splošno prepričanje: »Uso da Berlina pomenja usodo Nemčije!«

— Berlin, 26. julija. (Izv.) Položaj Nemčije se lahko kratko označi. Nemčija je pred viharjem! V Berlinu vlada velika nervoznost in nezadovoljstvo širokih mas. V glavnem se boje, da se ne bi pojavili izgredi, slični onim v Breslavi in Frankfurtu.

500.000 OBOROŽENIH FAŠISTOV.

— Rim, 26. julija. (Izv.) Fašistovski veliki svet je zboroval včeraj in se bavil z narodno milico. Prišel je do sklepa, da dokler ne postane država integralno fašistovska, dokler se ne izvede v vsej državi upravlja fašistovsko nasledstvo včasniemu vodilnemu razredu in dokler ne preneha zadnja sovražnost antifašističnih elementov, se fašizem, stranka in vlada ne odrečejo oboroženim silam črnih straž. Določila se dva vpolkita fašistov: prvi v številu 300.000 mož in drugi v številu 200 tisoč mož. Milica je velika politična policija, ki se pa seveda ne udeležuje operacij navadne policije. Armada se oprost vsake politične operacije za vzdrževanje javnega miru in reda. Armada se ima pripravljati le za obrambo domovine in zunanosti.

BEG DVEH PRISTAŠEV STAMBOLJSKEGA.

— Sofija, 26. julija. (Izv.) V soboto so prišli na policijo trije neznanči, ki so se letimiral kot agenti javne varnosti. Političnemu komisariatu so predložili pismo preiskovalnega sodnika, v katerem ta zahteva, naj izroči agentom aretirane zemljoradnike Kruma Popova in Stojana Kolučeva, češ da jih mora sodnik naknadno zaslišati. Na zunan pismo ni vzbujalo nobene sumnje, podpis in pečat sta bila v redu in komisar je smatral, da je dopis avtentičen. Oba aretirana pristaja Stamboljskega je takoj izročil agentom, ki ga

se skupno z njima odpeljal v avtomobilu neznanu kam. Pozneje pa se je zvedelo, da preiskovalni sodnik ni pisal določnega akta. Oblasti so takoj brzoplovno odredile vse potrebno, da se begunce zadržijo. Do sedaj pa so bili vsi ukrepi brezuspešni. Begunca sta izginila brez sledu.

Odgovor Francije in Belgije na nemške predloge.

— Pariz, 26. julija. (Izv.) Danes zvečer so v ministrstvu zunanjih zadev objavili, da so posvetovalni francoske in belgijske vlade končane v zadevi odgovora Nemčiji. Konstatiramo, da je stališče obeh vlad ostalo neizpremenjeno. Podrobnosti odgovora, ki ima slediti Nemčiji, še niso znane. Francija in Belgija odgovorita štirih točkah: 1. Nobena pogajanja z Nemčijo niso mogoča pred ustavitvijo pasivne resistance v ruhrskem ozemlju; 2. noben moratorij brez plačilnih garancij; 3. Etapna evakuacija ruhrskega poročja po obsegu nemških plačil; 4. Plačilo okupacijskih stroškov Franciji in Belgiji.

— Pariz, 26. julija. (Izv.) Italijanski poslanik je danes opozoril Poincarreja na okolnost, da lahko izostane dobava premoga Italiji iz ruhrskega ozemlja.

— Pariz, 26. julija. (Izv.) Tekom večerajšnjega dneva je bilo sporazumno z belgijskim poslanikom določeno besedilo odgovora obeh vlad Nemčiji. Vsaka vlada odgovori Nemčiji s posebno noto. Včeraj sta bila oba odgovora pregledana in je Poincarre prilagodil nekatere točke belgijskemu odgovoru. Z ozirom na to, da se prihodnji teden v angleškem parlamentu razvija daljša debata o reparacijskem vprašanju, bodeta že v soboto izročena oba odgovora angleški vladi.

Politične vesti.

— Odhod ministrskega predsednika v Pariz. O odhodu ministrskega predsednika Pašiča v Pariz kurzirajo v beograjski javnosti različne vesti. Manj resnična je vest, da Pašič odpotuje že tekom prihodnjih dni v Pariz. Kakor poroča današnja »Pravda«, namerava predsednik vlade Pašič ostati v Beogradu še toliko časa, dokler se ne porne zunanji minister dr. Ninčič s sinajske konference. Pašičev odhod v Pariz ima tudi kolikor toliko politično ozarje. Pašič bo vodil s francoskimi vladnimi krogi posvetovanja o sestavi programa za sprejem l. j. Vel. kralja Aleksandra I. in kraljice Marije. Dalje namerava G. Pašič konferirati s francosko vlado o lausannski mirovni pogodbi in o stališču kraljevine SHS napram gospodarstvu - finančnim določbam te pogodbe.

— Epizoda iz beogr. politične delavnice. Ko je vlada v terek predložila narodni skupščini uradniško pragmatiko, so se opozicijski poslanci, predvsem demokratični odstranili iz skupščinske dvorane, ker so pričakovali, da isto stori tudi naši klerikalci in da na ta način vlada pride ob potrebni kvorum. Seveda bi v takem slučaju lahko nastala vladna kriza, pri kateri bi mogli priti demokrati na svoj račun. Toda klerikalci so proti pričakovanju ostali v dvorani narodne skupščine in formalno glasovali proti uradniški pragmatiki, v resnici pa s svojo prisotnostjo omogočili vladi, da izglasuje na podlagi kvoruma in s svojo večino ta temeljni uradniški zakon. Take stvari čitamo v Ljubljani s precejšnjo površnostjo. Dejstvo pa je le, da tiči za tem postopanjem klerikalne stranke prav čeden uspeh. Za to uslugo jim je namreč vlada morala storiti različne koncesije, ki niso ravno vzporednega značaja in ki se ne nanašajo samo na neke zahteve sedanje komunalne večine ljubljanske. O teh koncesijah bomo o priliki podrobno izpregovorili. Za danes priberemo, da je za klerikalni uspeh omogočila demokratska stranka, ki je s svojim izhodom iz skupščine klerikalcem dala priložnost, da vskočijo in sestavijo, seveda proti gotovim koncesijam, vladi kvorum.

— Zbližanje SKS s srbskimi zemljoradniki. Po poročilu iz Beograda je bila včeraj seja glavnega odbora zemljoradniške stranke, kateri so prisostvovali tudi vsi zemljoradniški poslanci. Odbor je določil delovni in agitacijski program za časa parlamentarnih počitnic. Sklenjeno je bilo, da odidejo zemljoradniški poslanci v vse kraje države na agitacijsko potovanje. Ker so se po preje napeti odnosi med zemljoradniki in poslancem Ivanom Pucljem, parlamentarnim zastopnikom SKS načelno izravnavali, je sklenjeno, da odidejo zemljoradniški poslanci tudi v Slovenijo, kjer prirede skupno z SKS več shodov, na katerih bodo poročali o parlamentarnem delovanju in o položaju našega seljaštva.

— Orlovski kuluk. Toliko viharja in prahu so dvignili klerikalci proti vladnemu zakonu o kuluku (tlaki). V narodni skupščini so klerikalni poslanci besneli, očitali vladi največje reakcionarstvo, glavni organ »Slovenec« je vlihtel svoje topo pero proti kuluku, sedaj pa so klerikalci prvi, ki vporabljajo kuluk v svoje strankarske namene. »Slovenec« je rjul proti kuluku. »Domoljub« pa ga uvaža. Organizirali so »orlovski kuluk« in zadnja številka »Domoljuba« pravi med drugim, da »je orlovski organizaciji mankalo dosedaj večjega prostora za velike telovadne nastope. Ker bodo letos zopet enkrat vsi

slovenski Orli (brez hrvaških) skupno nastopili ob priliki katoliškega shoda v Ljubljani, se je že po zimi osnovala posebna zadruga »Stadione«, ki naj skrbi za graditev stalnega, velikega, lepo urejenega telovadišča. List dalje veli, da je prostor kupljen ob Dunajski cesti. Koncem članka pa pravi »Domoljub«: »Ker pa je čas kratak in ker je treba štediti z denarjem, ki ga orlovska organizacija nima na razpolago, se je uvedel orlovski kuluk (tlaka). Načelo velja: Vsak Orel en šiht, če pa nikakor ne more, naj ga pa plača!«... Klerikalci odrekajo velikemu socialnemu organizmu državi uvedbo kuluka v svrhu gospodarske in prometne povzdige, uvaajo ga ga neizprosno pri svojih strankarskih podjetjih.

— Glasovi o rekonstrukciji vlade. Se vedno se pojavljajo glasovi o rekonstrukciji vlade. Nekateri beograjski listi poročajo celo, da ostopita minister notranjih zadev Vuličić in minister pravde dr. Laza Marković. Verjetna je kombinacija, da Pašič ne izpopolni oz. ne rekonstruira svojega kabineta toliko

časa, dokler se politični položaj popolnoma ne razjasni, kar pa je mogoče šele po končanih občinskih volitvah v Srbiji in Črnigori.

— Sankcija uradniškega zakona. Na podlagi sklepa ministrskega sveta je odpotoval poseben kurir na Bled, ki predloži kralju v sankcijo in podpis od narodne skupščine dne 24. t. m. sprejeti uradniški zakon.

— Protijugoslovanke demonstracije v Zadru. V sredo, 25. t. m. so zadržki Italijani priredili protijugoslovanke demonstracije pred našim tamošnjim konzulatom. Prefekt mesta Zadra pa je poslal konzulu po kvestorju protestno noto radi tega, češ, da so izvažili italijansko meščanstvo jugoslovenski Sokoli, ki so se vozili s splitskega zleta po morju mimo Zadra na Bakar. Reški list »Vedetta d'Italia« celo navaja to, da je parnik med vožnjo mimo Zadra zadržal svojo običajno brzino, da je vozil počasi in da so se na krovu nahajali Sokoli, kar je smatralo zadrsko meščanstvo za provokacijo.

Gospodarstvo.

KREDITNA POLITIKA NARODNE BANKE SHS.

(V informacijo privrednim krogom.)

Preteklo soboto se je vršila važna seja glav. uprav. odbora, kateri sta prisostvovala tudi finančni minister dr. Stojadinović in minister Velizar Janković kotčasni vodja ministrstva trgovine in industrije.

Pred vsem se je ugotovilo, da se je v prejšnjih sejah sklenjena splošna redukcija stalnih eksontnih in reeskontnih kreditov izvršila enakomerno po celi državi in da znašajo ti krediti sedaj skupno le še okroglo Din 1.200.000.000. Spričo veliki obremenitvi bančnih sredstev po dolgu države in po deviznih in valutnih rezervah na račun države, ki so potrebne v interesu zaščite naše domače valute, je za dogleden čas vsako povečanje obstoječih eksontnih kreditov in pa dovoljevanje novih izključeno. Tudi lombardni krediti so se morali maksimirati na največ Din 200.000.000. Napor, da bi se izdanja novih plačilnih sredstev za par sto milijonov zgolj v nujno pomoč solidni industriji in trgovini tudi brez sočasnega ojačenja materialne podloge v inozemstvu ne smatralo za inflacijo ter bi ne moglo škodovati kurzu dinarja, ni prodrli. To pa tem manj, ker bi bila v to svrhu pred vsem potrebna sprememba zakona o Narodni banki oziroma njenega statuta. Zlasti gospod. finančni minister je odločno svaril pred vsakim tudi le navideznim poslabšanjem bilance Narodne banke, ki bi spričo današnjim političnim razmeram in onim na mednarodnem denarnem trgu, morala vsekakor usodno učinkovati na kurz dinarja.

Naša trgovina, zlasti pa naša, cenenejša kredita tako nujno potrebna industrija torej za sedaj ne more in ne sme računati na kolikšnji izdatnejši podporo od strani Narodne banke.

Odločno pa je treba odklanjati vesti, da bi merodajni krogi naše emisijske banke ne imeli pravega razumevanja za važnost zlasti slovenske industrije. To ni resnica, volja je dobra, a zaenkrat so pač razmere lažje, nego volja. Izključeno pa ni in nujno bi bilo želeli, da se potem noveliranj statuta Narodne banke dovolji liberalnejše razmerje med materialno podlogo in sumo izdanih novčanic, ker bo sicer industrija in trgovina brez pomoči težko zmagovala že obstoječe in za jesen neizogibno še hujše pomanjkanje in draginjo denarja. Najidealnejša rešitev bi bila pač ta, da bi država zamogla povrniti banki vsaj izdaten del svojega dolga. Žalibog tega tako hitro ni pričakovati.

Glede nujnega vprašanja sezonskih izvoznih kreditov je prevladalo mnenje, da se jim Narodna banka že v interesu zboljšanja naše trgovske bilance ne more popolnoma izogniti. Toda tudi tu je bila pot težka, kajti povpraševanje po teh kreditih je vsled ugodne živete ogromno, upravni odbor pa se je moral tudi v tem slučaju strogo držati zakona in statutov in je zamogel vsled tega mobilizirati le toliko sredstev, za kolikor je našel začasno ojačenja materialne podloge, t. j. maksimalno 250 milijonov dinarjev. Ti krediti se bodo dovoljevali od 1. avgusta počasi v prvi vrsti posamnim trgovcem, potem pa tudi denarnim zavodom, ki se pečajo s sezonskim izvozom žita, slijiv itd., a tem zadnjim le proti obvezi, da svojim lastnim komitentom ne računajo za te kredite več kot 12% netto. Vsi ti krediti morajo biti brezpogojno plačani do 31. decembra 1923. Ker našega specialnega slovenskega izvoza (les, železni izdelki itd.) po večini ni šteti za sezonski izvoz, je naravno, da bo teh kreditov Slovenija deležna le v minimalni izmeri, to pa tem bolj, ker prijavljene zahteve presegajo skoro štirikrat vsoto, ki je na razpolago. V debati se je med drugim po pravici grajalo zlasti, da je udarjena na izvoz žita prav ista

carina kakor na moko. Vsled tega se izvažajo mesto moko žito, naši mlinci pa stoji v vrhu tega smo ob vse mlevske odpadke, ki igrajo zlasti pri krmi živine veliko vlogo.

—g. Novosadska blagovna borza 26. julija. Novi Sad, 26. julija. Na produktivni borzi notirajo: Pšenica bačka, 76—77 kg, 2—3%, ponudba 392, bačka 78—80 kg, duplikat kasa, 4 v. 362½, 78—80 kg, 2%, paritet Sivak, duplikat kasa 5 v. 375, bačka 78—79 kg, 1 v. 367½, banatska, 78—79 kg, 2—3%, ponudba 362½, srbijanska, 78—79 kg, 2%, paritet Beograd, ponudba 355, srbijanska, 78—79 kg, 2%, paritet Obrenovac, ponudba 350, oves bački stari, 1 v. 315, kuruza bačka 10 v. 285—288½, moka bačka »0« 3 v. 495, »6« 3 v. 430—450, »6½« 4 v. 420, otrobi bački (vreče, papir) 1 v. 155, iste (vreče, juta) za september ponudba 152½. Tendence mlačna.

— Beograjska blagovna borza 26. julija. Na produktivni borzi notirajo: Pšenica 79—80 kg, 3% franko Beograd, ponudba 342.50, iskanje 340 (zaključek 340), lečmen 64—65 kg pariteta Beograd, prompt ponudba 282.50, iskanje 260, kuruza pariteta Beograd, bačka ponudba 300, banatska kuruza, franko Smederevo ponudba 320, slijive garniture za oktober, franko Klenak, iskanje 350, otrobi za oktober, franko Beograd, ponudba 155, iskanje 150. Tendence neizpremenjena. Veliko zanimanje za pšenico in je do danes prodano 10 vagonov.

—g. Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru, združena z vrtnarsko, vinski, umetniško in gradbeno razstavo. (Od 15. do 26. avgusta.) Obrtniki na delo! Z velikimi koraki se bliža otvoritev »Industrijsko-obrtno vzorč. izložbe« v Mariboru. Ne samo razstavljalci kot tudi vsaki posamezni obrtnik, ne glede na to ali se razstave s svojimi izdelki udeležijo, je zainteresiran na tem, da razstava v vsakem oziru uspe. Moralni uspeh je že v naprej zagotovljen. Saj bo razstava prekašala vse dosedanje razstave, tako po svojem obsegu kakor po vsestranosti, ter obeta postati ena prvih industrijsko-obrtnih razstav v naši državi. Treba pa je misliti tudi na materialni uspeh. Prireditelj razstave je združena z ogromnimi stroški, ki bi jih posameznik nikdar ne zmogel. Od razstave ima vsakdo korist: razstavljalci, vsak obrtnik in industrijski ne glede na to ali se je razstave udeležil s svojimi izdelki ali ne. S tem, da se občinstvo upozna z našimi domačimi izdelki, se koristi vsem ne samo posamezniku. Zato je tudi dolžnost vseh in vsakega posameznika, da po svojih močeh podpira razstavo. — Kako pa je to mogoče? Prav lahko. Marsikateri na delu in po mestih se ne zanima za razstavo. Te je treba na to posebno opozoriti, ter jim dopovedati, kakšnega pomena je razstava za splošnost. Kjer obstojajo obrtne organizacije, zadrage in društva, je najbolje, da se potem te organizacije organizira korporativne oblike razstave. Opozoriti je treba vse posetnike na ugodnost, ki jih nudijo razstava, kakor polovično vožnjo, preskrba prenočišč itd. Čim več bo obiskovalcev tem večji bo materialni uspeh, ki pride zopet v korist skupnosti. Čisti dobiček je namenjen za Vajeniški dom. Koliko starih bi rado dalo svoje otroke izučiti za rokodelca a mu ne morejo oskrbeti stanovanja, hrane in primernega nadzorstva. Temu bo odpomogel »Vajeniški dom«, kjer bodo našli zavetje obrtniški vajenci. Če hočemo dvigniti naš obrtniški stan moramo pred vsem skrbeti za zdrav obrtniški naraščaj. Brez naraščaja ni moštvo! — Zato pa kličemo še enkrat: Obrtniki na delo! Vsak agitiraj v svojem okolišju za obisk razstave, da poleg moralnega uspeha dosežemo tudi gnotni uspeh. Ne zanašajmo se na tujo pomoč. Pomagaj si sam pravi star pregovor in tega se moramo držati tudi obrtniki!

—g. Proti dvanaajsturnemu delavniku v Ameriki. Na dan proslave »Dneva neodvisnosti« je v Ameriki grmelo proti dvanaajsturnemu delavniku v velikih jeklarskih tovarnah. Senator Neely iz West Virginije je označil to delo za afriško suženjstvo in ostro grajal družbo United States Steel Corporation, ki zaposluje 120.000 delavcev z dvanaajsturnim delavnikom. Senator je vprašal, ali se more pričakovati od takega trpinčnega delavca, da bo lojalni ameriški zastavi, pod katero ne sme biti suženj. Tudi v Bostonu se je na velikem shodu istega dne ostro obsodil dvanaajsturni delavnik v jeklarski industriji.

Lovski voz

(Jagdwagen)

dobro ohranjen, eleganten, lahek, vendar pa dovolj trden za hribovske koloze — kupim. Ponudbe, ako mogoče s sliko voza, pod šifro „M. F. K. B. 26/7699“ na upravo Slov. Nar. 7699

Proda se posestvo

obstoječe iz 12 orolov niti, 6 orolov gozda, 2 orolov travnika, hiše z gospodarskim poslopjem, lepega sadnega vrta, na Ptujskem polju, 1 in pol ure od železn. postaje Rače, za ceno 300.000 Din. Naslov pove upr. Slo. Nar. 7691

Krasno stanovanje

s štirimi sobami zamenjam za večje, obstoječe iz 5 ali 6 sob v središčni mestu. — Naslov pove uprava Slov. Nar. 7602

AUTO-STROKOVNIK

privrsten monter in organizator, z dolgoletnimi izkušnjami tudi trgovsko izobražen, želi premeniti svojo službo. Gre tudi event. za soferja. — Ponudbe pod „Dobra moč 7648“ na upravo Slovenskega Naroda. 7648

Lepo posestvo

V SOSTANJU tik mesta, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, gozda, niti, travnikov in lepega sadovnjaka, SE TAKOJ PRODA. Cena 65.000 dinarjev. — Natančneje se izve: Rudolf Goleš, Brežice. 7550

Pozor! Na deželi!

Manjša posestva cvit. tudi sama hiša, ki je pripravna za manjšo obrt na deželi, se vzame v najem. Ponudbe pod „Obrt št. 8842/7706“ na upr. Slov. Nar. do 4. avgusta 1923. 7707

„Kolesarji!“

Oglejte si veliko zalogo dvokoles, kompletnih, z dobro pneumatiko od Din 1800.— Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 5153

Prvovrsten tovorni avtomobil

pettonski „SAURER“, generalno popravljen, proda Oto Peterman, Zagreb, Vlaske ulica 50.

SEUNIG IVAN
SEUNIG IDA
roj. Kuralt

poročena

Ljubljana Tacca
26. julija 1923

Ugodna prilika za mlade poročenke.

Proda se radi izselitve iz Ljubljane kompletno urejena spalna soba z veliko sobno kredenco in psiho, vse v boljši izvedbi, s kuhinjsko opremo obnem. Stanovanje v središčni mestu. Naslov pove uprava Slov. Nar. 7710

Nove vinske bačve

od 25—700 lt. prvovrstna izradba, vsako količino odmah, uz ceno od Din 176.— po li gore.

Skladišne bačve

od 20—50 hl, sa vratima i patentnim zavorom, uz ceno od Din 236.— po li gore, postavno tvornica nudi: Zagrebška tvornica bačava d. d. Zagreb. 7232

Kontoristinja

samostojna, večja slovenske, nemške in po možnosti italijanske in hrvaške korespondence in stroje-pisja, se išče za takojšen nastop v veletrgovini s kolonijalnimi blagom na Gorenjskem. Ponudbe pod „Kontoristinja“ na Aloja Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 7632

BLUZE

najnovije, izredno nizke cene.

Francoski RIPS, PLATNO, ETAMIN, BATIST, FOURLARD-SVILA, OPAL-BATIST za damsko obleko.

Srečko Vrščič, 3. Solenburova ulica
Prosim, oglejte si izložbo in nizke cene!

Za odgovore uprave naj se prišli 1 dinar.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljnja beseda 30 para, z davčino vred

Službe

Izurnjena šivilja
iše delo po hišah. — Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7687

Vajenca

poštenih staršev sprejme trgovina z mešanim blagom Fran Bergant, Ljubljana, Sv. Jakoba trg. 7736

Potnik

ki potuje po vsej državi, išče zastopstva dobro idočih predmetov. — Ponudbe pod „Potnik/7685“ na upravo Slov. Naroda.

Kavarniška blagajničarka, zanesljiva, se sprejme. — Pismene ponudbe pod „Kavarniška blagajničarka/7735“ na upravo Slov. Naroda.

Državni uradnik
išče službo kot knjigovodja, korespondent ali skladiščnik pri kakšni trdnici ali v tovarni. — Naslov pove uprava Slov. Nar. 7652

Absolventka
trgovskega tečaja začetnica, želi primernega mesta v kakšni pisarni, če mogoče s 1. avgustom ali pozneje. — Ponudbe pod „Stenopisatka 7701“ na upravo Slov. Nar. 7701

Kot učenca
želim dati svojega sina, ki je dovršil štiri razrede realne gimnazije, v kako špicerijsko ali delikatesno trgovino v Ljubljani ali kakem večjem mestu v Sloveniji. Naslov: Šandor Elič, hotelir, Sisak. 7604

Kuharica
samostalna koja i druge poslove obavlja traži se za obitelj od 2 osebe. Plača i postupak dober. Samo bolje djevojke sa svjedocbama neka se javi. Nastup odmah ili po dogovoru. Adresa: Elsa Kramer, Karlovac, Rakovska ulica 12. 7729

Služba tajnika
pri okrajnem zastopu in okrajni hranilnici v Zagrebu, sprva začasna, se takoj odda. Plača po dogovoru. Predložiti je dokazila o dosežanem službovanju. Prosilci, ki so dobri Slovenci, samci in pevci imajo prednost. 7726

Dobro kuharico, samostojno, od 35 do 40 let staro, išče boljše stojišče rodbina v Splitu (glavno mesto Dalmacije). Koncem meseca avgusta pride službodajalec v Ljubljano ter bi kuharica takoj z vsem odposlovala z njim v Split. — Plačajo se potni stroški; dobra mesečna plača po dogovoru. — Reflektira se samo na mirno, samostojno osebo za več let; samo za kuhinjo (posebej se drži sobarica). — Ponudbe z zahtevki plače in prepisi sprave na upravo Slov. Naroda pod „Ozbišnja/7714“.

Kupim

Hišo z gostilno
v Ljubljani ali Šiški, na prometnem kraju, kupim event. z inventarjem. — Ponudbe pod „Prometna gostilna/7730“ na upravo Slov. Naroda.

Kupim vilo
eno- ali dvodružinsko s prostim stanovanjem in vrtom v Ljubljani ali bližnji okolici. — Ponudbe z navedbo cene pod „Takoj plačljivo/7732“ na upravo Slov. Naroda.

Hlude

(smrekove in jelkove) 4 m dolge, ne grčave, od 30 cm debeline naprej, kupim. — Ponudbe pod „Zaga/7073“ na upravo Slov. Naroda.

Bukovo oglje,
suho, z vilami naloženo in suha bukova drva kupim vsako množino. — Ponudbe z navedbo cene, franko vagon, pod „Plačilo takoj/7668“ na upravo Slov. Naroda. 7668

Kupim enodružinsko hišo
z nekaj vrta v Ljubljani ali na periferiji. Plačam od 125.000 Din. — Ponudbe pod „1. september 7731“ na upravo Slov. Naroda.

Kupimo več
TAMBURIC, kakor garbajlo, bisernice, brače ter eno veliko berdo za naše novoustanovljeno tamburško društvo. — Event. ponudbe z navedbo cene naj se pošljejo na naslov: St. Jereb, Kranj, Kokrakova predmestje 30. 7728

Otroška posteljičica
emajlirana, železna, dobro ohranjena, z blazinami ali brez se kupi. — Ponudbe je poslali do 31. t. m. do 9. ure zjutraj na upravo Slov. Naroda pod „Otrok/7704“.

Kupim ali rešim
zastavljene predmete, oz. listke z nagrado. — Ponudbe z navedbo predmeta in zastavljene vrednosti pod „Vračilo/7696“ na upravo Slov. Nar. — Tajnost zajamčena.

Kupim sveže ali pred kratkim sekane prvovrstne bukove hlude,
popolnoma zdrave, večjo množino, od 2 m dolžine in 25 cm debeline naprej, nadalje suh rezan prima bukov, hrastov, češnjev in orehov les od 2 m dolžine naprej in od 5 do 12 cm debeline. — Ponudbe z navedbo količine in dobave z najnižjo ceno, franko vagon, pod „Prvovrsten les/7669“ na upravo Slov. Naroda.

Prodaj

Pletilni stroj
št. 10/40 napredaj. — Pismene ponudbe: Dvor, ni trg 1 (hišnik). 7706

Živo apno
z vodnega kamnja, več vagonov, prodam po konkurenčni ceni. — Vprašati na upravo Slov. Nar. pod „Apno/7727“.

Kompletna oprava
za spalnico iz ročičevega (tufega) lesa napredaj. Dotični, kateri jo hoče kupiti, jo lahko ogleda na Jesenicah 116 (Gorenjsko). 7697

Nujno! Kupim
stare barake
z dobro ohranjenim, še zdravim lesom. — Razderem na lastne stroške. — Naslov: H. Privšek, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18/1. 7700

Parni stroj
(polustabilni) 40 HP, sa parnim pregrajajem, najbolj njemaški fabrikat, u dobrom stanju prodaje uz vrijedne cijene Daruvarska dionička pivovara i munjara Daruvar (Slovonija). — Eventualno mijenja se jedan motor na sesalni plin (Sauggasmotor) od 40 HP. 7666

Elektromotor
»Könz«, 5 konjskih sil, napredaj. — Poizve se: Poštni predal 49, Maribor. 7657

Proda se:
kompletna klubgarnitura iz usnja, železna blagajna »Adler« št. 2 in komplet vinskih sesalka. — Poizve se: F. Belihar, Sp. Šiška, Jernejeva ul. 231. 7703

Proda se enodružinska hiša
na periferiji mesta, popolnoma nova, obstoječa iz treh sob, kuhinje, kleti in lepega vrta. — Naslov pove uprava Sl. Nar. 7654

Gostilna
z lepimi tujskimi sobami in prodajalno na Gorenjskem je napredaj. V hiši je električna razsvetljava in vodovod; krasen vrt, njeve in gozd. Cena 350 tisoč dinarjev. — Ponudbe pod »Dobra gostilna« na: »Aloma Company«, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 7689

Vila
z lepim vrtom in avtogarajo, v najlepši legi parka in bližini glavnega kolodvora v Mariboru je napredaj za 500.000 Din. Kupec dobi takoj lepo stanovanje. Na prodaj je tudi velika trgovska hiša. — Pojasnila daje: ga. Lednik, Maribor, Aleksandrova cesta 51. 7709

Stanovanja

Iščem prazno sobo
za takoj ali pozneje. Plačam dobro. — Ponudbe pod »Soba/7702“ na upravo Slov. Naroda.

Dve lepi sobi
v novi hiši zelenega predmestja, deset minut od »Zvezde«, oddam takoj. — Naslov pove uprava Slov. Nar. 7715

Vsem oferentom na znanje:
Stanovanje pod šifro »Nujno 7607« je oddano. 7698

Opremljeno sobo
(lepo) s posebnim vodom, v središčni mestu, blizu pošte, event. s hrano, išče uradnik »Trboveljske premogokopne družbe«. — Naslov: J. Suchy, Miklošičeva c. 15. 7684

Iščem sobo
(mehlovano ali prazno) za dva uslužbenca, po možnosti v središčni mestu za takoj. — Ponudbe pod »Plačam dobro/7711“ na upravo Slov. Naroda.

Prazno sobo
ali z dvema posteljama, po možnosti s hrano, išče zakonski par brez otrok. — Ponudbe pod »1. avgust/7655“ na upravo Slov. Naroda.

Školi

Trgovski lokal
v središčni mestu, na zelo lepem kraju, se odda. — Pismene ponudbe pod »Lokal/7677“ na upravo Slov. Naroda.

Dopisovanje

Ženitna ponudba.
Radi ženitve išče znana 31letni trgovec z dobroščno gospodično prijetne zunanjosti v starosti 20 do 26 let z večjim premoženjem, ali mlado vdovo brez otrok. — Le resne ponudbe s sliko, ki se zahteva takoj vrne, pod »Značajnost« na: Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 7670

Razno

Vila »Straža«
na Bledu ima še nekaj lepih sob z ali brez prekrbe za oddati. Mirna lega; cene zmerno. — Vprašati: Vila »Straža«, Bled. 7645

Hišni posestnik
in trgovec z manufakturnim, galanterijskim in špicerijskim blagom v Ljubljani želi v komisije manufakturnega blaga. — Pismene ponudbe pod »Varnost/7665“ na upravo Slov. Naroda.

Distingiran gospod
s stalnim dohodkom, aka demik — na najboljši družbe — trgovsko popolnoma verziran, želi v primernem podjetju sodelovati. Kavcija 200.000 K. Ponudbe pod »Resnost 7712“ na upravo Slov. Naroda.

Naznanilo otvoritve.

Cenjenim damam in gospodom vlijudno naznanjava, da otvoriva z 28. julijem v Židovski ulici št. 5 damsko in moško konfekcijsko trgovino. Delo iz lastnih delavnic. — Obenem otvoriva modni salon po meri za dame in gospode. Izdelovali se bodo najfiništi damski kostumi, plašči francoske toalete, vsa promena in družabna garderoba po najnovijih modelih in najmodnejšem kroju svetovnih akademij. — Fino blago strankam vedno na razpolago.

Strankam, ki prinese same blago, ista potrežba. Radi točnosti naročil v sezoni, se prosim cenjene dame in gospode, da blagovolijo javiti svoja naročila še pred sezijo. — Konkurenčne cene.

Za obličen obisk se priporoča

Brata Brunskole, os. z. z o. z., Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Zahvala.

Globoko ginjeni po izvanrednem dokazu prijateljstva, sočutja in požrtvovalnega olajšanja, ki je bilo izkazano v času neizprosljive krute smrti našega nadvse ljubljeneega soproga, očeta, brata, zeta, svaka in nečaka, gospoda

ing. Toneta Žurka

raznoličn. kam. tovarne v Mostah in rez. poručnika izražamo svojo srčno hvalečnost cenjenemu uradništvu in delavstvu kam. tovarne v Mostah, osobito Dravski diviziji in godbi za zadnjo izkazano mu čast, nadalje požarni brambvi v Mo s tah in drugim cenj. korporacijam, prijateljem in znancom ter vsem drugim, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku. Najlepša zahvala vsem darovalcem krasnega cvetja.

Žalnječa soproga z otroci in ostali sorodniki.

Dolgo pričakovana

SE DOBI

POVSODI

Tedaj proč s škodljivo kavo, zavzvajate le MIRIM čokolado! MIRIM, tovarna čokolada in kakao, MARIBOR.

Prager Presse

Znižanje naročnine.

Naročnina na dokazano najrazširjenosti nemški dnevalnik v Češkoslovaški Republici in v tujini

Prager Presse

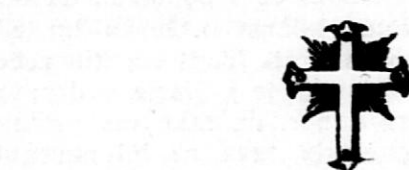
znaja sedaj za Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev mesečno samo za jutranje in večerno izdanje Din 40.—; samo jutranje izdanje Din 28.—; poedina številka jutranja z večerno Din 180.—; številka nedeljsko izdanje z ilustrirano prilogo Din 3.—.

Prager Presse prinaša najboljše in objektivne informacije o dogodkih, trgovskih, finančnih in industrijskih razmerah Male Antante, Srednje Evrope in vseh drugih držav, posreduje vrio in neprestano vzajemne poslovne zveze vsake vrste (iskanje in ponudbe vsakovrstnega blaga) tako da je največji in najuspešnejši oglasnik.

Številke na ogled in ponudbe oglasov brezplačno.

Uprava PRAGER PRESSE, Praga III. Mednuda 8. (Češkoslovaška Republika.)

Račun poštnega čekovnega urada v Zagrebu 40.156. Ljubljani 20.264. pri Podružnici Ljubljanske kreditne banke v Mariboru 11.258

Vse je rada imela, vsi smo jo ljubili, vsem je prinesla veselje in vendar je morala umreti naša nad vse ljubljena hčerka in sestra

Ruženka.

V svoji neskončni previdnosti je Vsemogočni postal nad njo sedemnajstletno zavratno bolezen, kateri je danes ob eni popoldne udano podlegla. Naj jo angelci sprejmejo — naj prosil za nas!

St. Lenart v Slov. gorikah, dne 25. julija 1923,

Frän in Alma štipčica, stariši. — Marlijan in Gvetana, brat in sestra,

„NARODNA TISKARNA“ v Ljubljani izvirna točna

Naročila sprejema tudi „NARODNA KNJIGARNA“

VIZITKE, KOVERTE IN PISEMSKI PAPIR SFIRMO KAKOR VSAKOVRSNE DRUGE TISKOVINE ITD. TELEFON ŠTEV. 304